

MTI-fotó: Balassa Ferenc felvétele

Az ötödik blokk

Az év végén már újabb 200 megawattal több áramot — most már összesen 800 megawatt villamos energiát termel majd a Gagarin Hőerőmű. Képünk: az 5. sz. blokk szállítóhidjának vasszereléseit hegesztik.

Az étlap két oldala

Drákói szigor jellemzi a belkereskedelmi miniszter legújabb rendeletét, amely 1972. július 1-én lépett életbe, s amely intézkedik a „vendéglátó üzletek osztályba sorolásáról”. A rendelet részletes ismertetését ezúttal mellőzzük: részben, mert rendkívül bonyolult, részben, mert attól félünk, az olvasó úgy emlékszik, már eszendőkkel ezelőtt olvasta. A rendelet lényege mindenesetre az, hogy csak olyan árakat szabad számítani, amiért a vendég megkapja az ellenértéket. A vendéglátóipar ugyanis eszendők óta igyekszik minél felsőbb osztályba lépni, s erre a legegyszerűbb megoldás: az étlapra ráírják, hogy I. osztály, az árakat is eszerint számolják ki, s ezen kívül minden változatlan. Igaza van a minisztériumnak: egy tollvonással nem lehet megoldani a fejlesztést. Erre az igazságra azonban már elég régen rájöttek, de ideje lenne érvényesíteni.

1.

Talán most sikerül. Akár csak az a szinten július 1-én életbe lépő intézkedés végrehajtása, amely elrendeli: az első osztályú éttermek is kötelesek ún. turistamenüt tartani, a második és harmadosztályú éttermekben pedig délből és este is kell menüt felszolgálni. A rendelkezés rendkívül finoman fogalmaz. Mert mi a menü? Sokfajta menü van, például egy esküvői vacsorán olyan étrendet állítanak össze, amely fejenként száz forintba is belekerül. Kormányfők tiszteletére adott vacsorákon szintén van menü. Ha viszont a magunkfajta, a köznapis ember köznapis alkalmakkal menüt eszik, azért teszi, mert elviselhető áron akar jóllakni. A menü tulajdonképpen olcsó ebédet, vacsorát jelent. S hogy a magyar vendéglátók nemcsak azt a célt szolgálják, hogy a vendéglátóipari vállalatoknak minél nagyobb legyen a bevételük és a nyereségük,

nem új felfedezés. A legutóbbi tíz esztendőben elég sok utasítás látott napvilágot, amely arra kötelezte a vendéglátókat, hogy ne csak a vendég böngezzék az étlapnak azt a bizonyos jobb oldalt, hanem az üzletvezető is. Vagyis: legyenek olcsó ételek is. Legyen menü. Legyen főzelék feltéttel. Legyen iaktató leves.

2.

Túlzás lenne azt állítani, hogy ezeket a rendelkezéseket nem hajtották végre. Szabály az szabály, eltörölni nem lehet. De ki tehet arról, hogy ha a vendéglátó üzletvezető rosszul számolta ki a főzínalót, s már negyed egykor annyian rendelkeztek menüt, hogy attól kezdve már csak húsz forintot felüli étlap szerinti ételek maradtak? Meg aztán lehet nyáron lencsét adni főzelékkel, s olyan zsíros oldalast feltétként, hogy jól lehet a rendelet végrehajtása tökéletes, csak éppen nincs, aki „igényelné” az ilyen ebédet.

Almodozni szabad: azt reméljük, hogy végre ez a rendelet elérje a régi célt, s valahogyan megtalálja az „összhangot az étlap „bal oldala” és a „jobb oldala” között, vagyis menüárban is jó ebédet ehet a magyar ember a vendéglátókban. Bizonyára sokan lesznek, akik igyekeznek majd ezt a rendelkezést is megbuktatni. Úgy tünik ugyanis, hogy egyelőre még — három és fél év múltán is — gyerekcipőben jár a nyereséges gondolkodás némely körökben. S csak úgy tudják elképzelni a nagyobb hasznot, ha nagyobb hasznuk van egy-egy ételen. A „nagy forgalom — nagy haszon” elve kevés helyen érvényesül. Márpedig ez legalább olyan régi és jól bevált módszer, mint a másik.

3.

Sajnos, a vendéglátóipari árak esztendőről esztendőre

emelkednek. Ezt sokféleképpen lehet magyarázni, s azt sem szabad elfelejteni, hogy — bár ki érti az elszámolási rendszert, közülünk, egyszerű vendégek közül — a vendéglátóipar dotációban részesül. Az is igaz, hogy rendkívül sok a külföldi vendég, aki a világon szokásos áraknál még mindig jóval — mintegy harminc százalékkal — kevesebbet fizet. Az is kétségtelen azonban, hogy a magyar éttermek elsősorban a magyar vendég pénztárcájának megfelelő árakkal dolgozhatnak csak. S ki kell elégténiük a legmagasabb igényeket is, de azokat is ki kell szolgálniuk, akik egyszerűen étkezni akarnak, jól akarnak lakni. A nyereség rendkívül fontos dolog, de legalább ennyire fontos az éttermek szerepe az ellátásban. Indokolt hát a drákói szigorral fogalmazott miniszteri rendeltetés, s még indokoltabb, hogy annyi elődjéhez hasonlóan, ez ne jusson a feledés sorsára.

Pintér István

Szegedi áruk külföldi kiállításokon

A Kenderfonó és Szövőipari Vállalat tavaly, a Szegedi Ipari Vásáron mutatta be első ízben a trikoplán ponyvából készült légsátrait, amely már a debütáción nagy sikert és elismerést aratott, sőt nagydíjat kapott. Azóta mintegy 50 darab ilyen légsátor szállítására kapott a vállalat megrendelést. Különösen a mezőgazdasági üzemek érdeklődnek a raktárnak is jól felhasználható sátrak iránt. A Komáromi Állami Gazdaságban üzembe helyezett légsátrat és a 100 vagon befogadóképességű terménytároló sátrat legutóbb megtekintette több ország mezőgazdasági minisztere, és mindenkinek tetszettek a szegedi termékek.

A KSZV most néhány külföldi kiállításra mutatja legújabb termékeit. A damaszki vásárra 46 tételből álló kollekciót küldtek: kenderalapú zsinókat, köteleket, vízeszákókat, polipropilénből gyártott köteleket és zsinókat. Az algéri kiállításra zömmel műanyag alapú ponyvákat, köteleket, zsinókat és pamutponyva anyagokat indítottak útba.

A politika képviselőjében

Közhelynek számít ma már az az igazság, hogy manapság nem könnyű eligazodni a világ politikai eseményei, szocialista átalakulásunk tennivalói között, társadalmunk új vonásainak, fejleményeinek megítélésében. Lehet-e elvárni, hogy az átlagember — s így a kommunista párttag — minden politikai kérdés lényegét, jelentőségét alaposan ismerje, azok gazdasági, filozófiai, társadalmi összefüggéseit elemezze, majd másoknak megmagyarázza?

Ez nyilvánvalóan nehezen elképzelhető, hiszen az emberek főképpen foglalkozásuk, képzettségük, érdeklődésük körében tudnak igazán elmélyülni. Az MSZMP X. kongresszusa mégis hangsúlyozza: „... Mindenütt érvényt kell szerezni annak a követelménynek, hogy a meghozott döntések után minden párttag kötelessége az aktív állásfoglalás a párthatározatok mellett, s a végrehajtásban való részvétel, a kapott pártmegbízásoknak megfelelően.” Ez a meghatározás azonban nem a teljességet, a minden-tudást igényli. Azt a követelményt állítja a párt tagjai elé, hogy behatóan ismerjék a párt politikáját, elvi és gyakorlati állásfoglalásait, s azokat mindenütt képviseljék, hirdessék.

A párt határozatait ugyanis a legfontosabb kérdések lényegét tartalmazzák, s a maguk konkrétságában is elvileg foglalnak állást az ügyek politikai megítélésében. Ily módon megfelelő eszmei vezérfonalat adnak, melynek birtokában kellő biztonsággal el lehet igazodni a helyi politika jelenségeiben. Magabiztosan ki lehet állni, képviselni a párt álláspontját, a gazdasági és társadalmi tennivalók végrehajtása közepette.

Sűrűn hallani a mindenütt fellelhető, a párt politikáját példásan magukévá tevő, öntudatos magatartású kommunistákról. Sokan vannak, akik a maguk környezetében állhatatosan hirdetik és magyarázzák a párt igazságát.

Tapasztalható azonban bizonytalanság is, egyesek félrehúzódnak a vitáktól. Milyen okok hozhatják létre az effajta magatartást? Nem utolsósorban az, hogy a párttagok egy része nem bízik önmaga ismereteiben. Úgy véli: a modern tömegtájékoztatás eszközei a tv, a rádió önálló színvonalasabban magyarázzák a kérdéseket. Ez a magatartás ugyanakkor kényelmes is, mert az hűzódik meg a mélyén, hogy az „okosok” odafenn ulyis „helyére teszik” a dolgokat. Ők maguk viszont nem vesznek fáradságot, hogy alaposan megismerjék és elsajátítsák a párt hatá-

rozatait, s ily módon megértsék az állásfoglalások lényegét. Az ilyenfajta szemléletmód és magatartás természetesen hibás, idegen a kommunista embertől.

Aki az életet jól ismeri, tudja, mennyi mindenért, mennyi minden mellett és ellen kellene szót ejteni a munkahelyen, a baráti és családi körben. Igaz, a párt politikai céljai és elvei általában tiszták, világosak a nagy tömegek előtt, de a gyakorlatban, a végrehajtás során nemegyszer és nem egy helyen eltorzulnak. Igaz, a nagy kérdésekben egyetértés van társadalmunkban, de egyes részterületeken — némely nemzetközi probléma megítélésétől a boldogulás felfogásán át a demokrácia értelmezéséig — sokak számára kell magyarázni, megvilágítani, hirdetni álláspontunkat. Igaz az is, hogy sok a szövetségességünk, de számosan vétenek elveink ellen, önhibájukból, vagy anélkül.

A párt tagjainak ezekben a felvetődő, mindennapi vitákban és ügyekben kell állást foglalniuk. Nem mindent kell megmagyarázni, hanem azt, amiről éppen ott és most szó van, ami a leginkább foglalkoztatja a kollektívát, a beszélgetők körét. Nem kell feltétlenül azonnal válaszolni, ha nincsenek az ismeretek teljes birtokában. Holnap-holnapután azonban feltétlenül vissza kell térniök az ügyre, különben hézag támad kapcsolatainkban, kétség marad vitapartneriekben.

Természetesen nem lehet mindenki képzett politikai agitátor, de minden párttagnak a maga módján határozottan kell kiállnia a szőnyegre fekvő kérdésekben. Tőlük többnyire nem szép szavakat, nem hosszadalmas magyarázatokat várnak, hanem az igen, vagy a nem kimondását. A semlegest nem játszhatják, mert akkor — joggal, okkal — megalkuvónak látszanak, ami aláássza hitelüket, az irántuk megnyilvánuló bizalmat.

A pártszervezetekben joggal elégedetlenekek azokkal a párttagokkal szemben, akik nem jeleskednek ismereteik bővítésében, s a hallgatás „bölcességét” választják, amikor ki kellene állni. Joggal várják el, hogy mindenki legyen részese a vitás kérdések magyarázatának, hiszen a kommunista politikai tekintetben nem lehetnek átlagemberek. Csakis egyéni és egységes kiállással, szavakkal és magatartással vívhatják sikeresen harcukat dolgozó társaik gondolatainak megnyeréséért, a párt politikájának megvalósításáért.

Csákvári János

Az ünnepi hetekben:

Tíz képzőművészeti kiállítás

Gazdagnak és igen színvonalasnak ígérkezik a szegedi ünnepi hetek kiállítási programja. Tíz időszakos képzőművészeti kiállítás várja majd a szegedieket és a város hazai és külföldi vendégeit. Július 23-án, vasárnap nyitja meg Szinetár Miklós, Kossuth-díjas érdemes művész a Móra Ferenc múzeum Horváth Mihály utcai képtárában a XIII. Szegedi Nyári Tárlatot, ezt a jelentős, országos rangú és reprezentatív kiállítást. Az ünnepi hetek idei képzőművészeti újdonsága Samu Katalin vásárhe-

lyi szobrászművész szabadteri szoborkiállítása lesz a Tanácsköztársaság úti sétányon július 16-tól augusztus 20-ig. Kiállításokat rendeznek Károlyi Lajos, Erdélyi Mihály és Lechner Lajos emlékére a Sajtóházban, a megyei tanács aulájában, illetve a Móra Ferenc múzeum kupolájában. Hagyomány már, hogy az ünnepi hetek ideje alatt rendezze meg a Bartók Béla művelődési központ a szegedi műgyűjtők kiállítását és a fotóklubok szegedi szalonjának tárlatát.

A Képcsarnok szegedi bemutatótermében július 20-tól magyar iparművészek ötvösképző műveit mutatják be, az újszegedi November 7. művelődési központ pedig Képzőművészet a színpadon címmel rendez tárlatot. A Somogyi könyvtár olvasótermében a könyvtár ritkaságait láthatják az érdeklődők. Ezekben az időszakos tárlatokon kívül a múzeum állandó kiállításait — a régészeti kiállítást, A Tisza élővilága, a Szegedi népelet, Szeged a magyar irodalomban című kiállításokat — tekinthetik meg a látogatók, s megnyílik a múzeum új, állandó kiállítása, a Szegedi Galéria is.

Elutazott a norvég pártküldöttség

A Magyar Szocialista Munkáspárt Központi Bizottságának meghívására június 26. és július 3. között Magyarországon tartózkodott a Norvég Kommunista Párt küldöttsége, amelyet Kolbjörn Harbu, a Norvég Kommunista Párt Központi Bizottságának titkára vezetett. A küldöttség megbeszélést folytatott Komócsin Zoltánnak, a PB tagjával, a KB titkárával. Az elvtársi légkörű találkozóon kölcsönösen tájékoztatták egymást a két párt tevékenységéről és kiscserltek véleményüket az európai béke és biztonság, a nemzetközi kommunista és munkásmozgalmak, valamint az antiimperialista harc időszerű kérdéseiről. A norvég vendégek látogatást tettek a Vörös Csillag Traktorgyárban, tanulmányozták a magyar szakszervezetek és tanácsok tevékenységét. A Norvég Kommunista Párt küldöttsége hétfőn elutazott hazánkba. A Ferihegyi repülőtérén Garai Róbert, az MSZMP KB külügyi osztályának helyettes vezetője búcsúztatta a vendégeket.

UNESCO

Kedden, a Magyar Tudományos Akadémia tanácstermében kezdődik meg az UNESCO európai tagországi tudománypolitikai szakértőinek négynapos konferenciája. A tanácskozás — amelyre 25 országból mintegy 70 vendég érkezett — fő témája az európai tudományos együttműködés.